

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Hevér József (címe) ügyvéd által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a (ügyész neve) ügyész által képviselt Budapesti Nyomozó Ügyészség (címe) I. rendű és a Stefáni és Társai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Vass Krisztián ügyvéd) által képviselt (II.r. alperes neve, címe) II. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. május 6-án kelt 64.P.27.552/2010/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 8-II. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla a felperes és az I. rendű alperes vonatkozásában a pert megszünteti, és e körben az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezi. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 240.000 (kettőszáznegyvenezer) forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes személyhez fűződő jog megsértése és nem vagyoni kártérítés megfizetése iránt előterjesztett kereseti kérelmét az elsőfokú bíróság elutasította és megállapította, hogy a 450.000 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet indokolásában az ügyészségről szóló 1972. évi V. törvény 5. § (1) bekezdésének ismertetése után megállapította, hogy az I. rendű alperes perbeli jogképességgel nem rendelkezik, ezért „erre tekintettel a felperes keresete e körben alaptalan”.

Azt érdemben vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy a II. rendű alperes megsértette-e a felperes személyhez fűződő jogát, mert a II. rendű alperes perbeli jogképességgel rendelkezik, és a Ptk. 348. § (1) bekezdése alapján kizárólag a kártérítés tekintetében mondja ki a munkáltató perelhetőségét.

Ezt követően ismertette a Ptk. 78. § (1)-(2) bekezdését majd kifejtette, hogy a II. rendű alperes kijelentéseit a büntetőeljárás keretei közt kellett értékelni. A II. rendű alperes kijelentései a felperessel szemben folyamatban levő ügyben elfoglalt jogi álláspontjának a kifejtése volt, amelyre alapítottnak a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása nem kérhető és kérdésfeltevése sem minősíthető jogsértőnek, mert egyrészt az nem a felperes személyére vonatkozott, másrészt pedig nem terjedt túl az adott bírósági eljárás keretein. Mindezen indokok alapján az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést. Kérte az elsőfokú bíróság határozatának megváltoztatását és annak megállapítását, hogy a II. rendű alperes kijelentéseivel a büntetőeljárás keretein túlterjeszkedve megsértette a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogait, mert személyére nézve valótlan, sértő állítást fogalmazott meg a „tanúkat megfenyegette” kijelentésével és a „hallhatóan rosszul sikerült vallomásért mennyi pénz kapott Ön?” kérdés feltételével.

A II. rendű alperes ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

Állította, hogy kijelentései a büntetőeljárás adatain alapulnak, valótlan, a felperes személyhez fűződő jogát sértő állítást nem fogalmazott meg, a büntetőeljárásban felmerült tényadatok ismertetésén, az eljárás keretein nem terjeszkedett túl és kérdésfeltétele a felperes személyével összefüggésbe nem hozható.

A felperes fellebbezése nem alapos.

Elsődlegesen a Fővárosi Ítéltábla azt emeli ki, hogy a Pp. 48. §-a szerint a perben fél az lehet (perbeli jogképesség), akit a polgári jog szabályai szerint jogok illethetnek és kötelezettségek terhelhetnek.

A Ptk. 36. § (1) bekezdése szerint a költségvetési szerv jogi személy.

A Ptk. 30. § (1) bekezdése értelmében, ha a jogszabály vagy - annak felhatalmazása alapján - az alapító határozat vagy okirat másként nem rendelkezik, a jogi személy szervezeti egysége (gyáregysége, fiókja, telepe, üzeme, irodája, helyi kirendeltsége vagy csoportja, alapszerve, szakosztálya, stb.) nem jogi személy.

Az ügyészségről szóló 1972. évi V. törvény 5. § (1) bekezdése értelmében az ügyészi szervezetet a legfőbb ügyész vezeti és irányítja, továbbá a 6. § (1) bekezdése szerint az ügyészek a legfőbb ügyésznek alárendelten működnek.

A fent ismertetett rendelkezések alapján megállapítható, hogy a felperes által - a rendelkezésre álló iratok tanúsága szerint kétséget kizáróan - I. rendű alperesként megjelölt Budapesti Nyomozó Ügyészség nem jogi személy, ezért perbeli jogképességgel nem rendelkezik, így az elsőfokú bíróság tévedett, amikor a per I.

rendű alpereseként a Budapesti Nyomozó Ügyészség perben állása mellett hozta meg érdemi döntését.

Az elsőfokú bíróságnak erre tekintettel az I. rendű alperesként megjelölt ügyészi szervre vonatkozóan a Pp. 130. § (1) bekezdésének e) pontja, illetőleg a Pp. 157. § a) pontjában foglalt jogkövetkezményeket kellett volna alkalmaznia, tekintettel arra is, hogy a felperes az alperesek ellenkérelme és az eljáró bíró tárgyaláson közvetlenül feltett kérdése ellenére a Legfőbb Ügyészséget nem kívánta perbe vonni. (BDT)

A Fővárosi Ítéltábla ezen indokok alapján a felperes és az I. rendű alperes vonatkozásában a pert - fellebbezésre tekintet nélkül - megszüntette és az elsőfokú bíróság ítéletét e körben hatályon kívül helyezte a Pp. 251. § (1) bekezdésének megfelelően.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a II. rendű alperessel szembeni felperesi fellebbezés körében az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló adatok alapján a tényállást helyesen állapította meg, az abból levont következtetésével és az így meghozott döntésével is egyetértett, ezért azt a Pp. 253. § (2) bekezdése és a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján helybenhagyta.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli, hogy a Ptk. 78. §-a szerint a személyhez fűződő jogok védelme a jóhírnév védelmére is kiterjed, amelynek sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel.

A hírnév a személy társadalomban betöltött szerepének értékelését befolyásoló ismereteket jelenti.

A jóhírnév sérelmének megállapítására objektíve valótlan és a személy hátrányos megítélését kiváltó közlés alkalmas. A vélemény, bírálat csak akkor ad alapot a személyiségvédelemre, ha egyben nyíltan vagy burkoltan valótlan és sértő tényállítást is tartalmaz, vagy kifejezésmódjában aránytalanul túlzó, indokolatlanul sértő, bántó vagy megalázó, nem felel meg a társadalmi rendeltetésének. A hatósági, bírósági eljárásban tett nyilatkozat pedig csak akkor sérthet személyiségi jogot, ha nem kapcsolódik az ügy tárgyához, azzal össze nem függő, illetve ha megfogalmazásában indokolatlanul bántó, sértő, megalázó. A bizonyítási indítványok sem eredményezhetik a jogsértés megállapítását, mert azok az adott igényérvényesítés körébe tartozó olyan kérdések, amelyek elbírálására a konkrét eljárás során van lehetőség. A büntetőeljárás során elhangzott ügyészi előadás, a vád előterjesztése, tartalma sem valósítja meg a személyhez fűződő jogok megsértését még akkor sem, ha az eljárás nem vezet eredményre, illetve, ha az érintett bűnössége nem kerül megállapításra.

A Fővárosi Ítéltábla kiemeli azt is, hogy a hatóság előtti eljárás kezdeményezése személyiségvédelmet nem alapoz meg annak javára, aki terheltként ezen eljárás alanya, mivel csak az adott eljárás keretében dönthető el a feljelentés, illetve az érvényesített jog alapossága vagy alopatalansága. A személyhez fűződő jogok sérelme tehát csak abban az esetben állapítható meg, ha a kifogásolt eljárási cselekmény kifejezésmódjában indokolatlanul bántó, lekicsinylő, lealacsonyító, durván sértő kifejezéseket, vagy nem a konkrét ügyre vonatkozó valótlan, sértő állításokat tartalmaz. (EBH 2002. 624., BH 2004. 357., BH 2002. 223.)

A perbeli esetben ezért kizárólag csak azt kellett vizsgálni, hogy a II. rendű alperes saját személyében megvalósított-e a hivatali eljárás kereteit, valamint hatás- és feladatkörét meghaladó, olyan önkényes és indokolatlan magatartást, amely a felperes személyhez fűződő jogát sértette.

A Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy a II. rendű alperes az I. rendű alperes feljelentése alapján törvényi kötelezettségének eleget téve, hivatali hatáskörében járt el. A Be. 6. § (1) bekezdése szerint ugyanis a törvényben megállapított feltételek esetén az ügyésznek kötelessége a büntetőeljárás megindítása és lefolytatása. A Be. 6. § (2) bekezdése rendelkezik a büntetőeljárás megindításának feltételeiről, ennek értelmében büntetőeljárás csak bűncselekmény gyanúja alapján és csak az ellen indítható, akit bűncselekmény megalapozott gyanúja terhel. E körben helyesen mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy a személyiségi jogi perben eljáró polgári jogi bíróság nem vizsgálhatja, hogy az ügyész a büntetőeljárás szabályait megtartva döntött-e a büntetőeljárás megindításáról, mert az ügyészi intézkedések jogszerűségének értékelése kizárólag a büntetőeljárás rendes és rendkívüli jogorvoslati rendszerére tartozik.

A Fővárosi Ítéltábla a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján az elsőfokú bírósággal egyezően arra az álláspontra jutott, hogy a II. rendű alperes terhére személyiségi jogot sértő cselekményt megállapítani nem lehetett. A II. rendű alperes ügyészi feladatkörét sem a tanúmeghallgatások, sem a kérdésfeltételek, sem az eljárás során tett nyilatkozatai során nem lépte át, az adott eljárás keretein nem lépett túl, előterjesztései a büntetőeljárás keretei közt maradtak, ezért az elsőfokú bíróság helyesen járt el akkor, amikor a II. rendű alperessel szemben előterjesztett keresetet is elutasította.

Megjegyzi a másodfokú bíróság, hogy a felperes a nyomozás elrendelésével összefüggésben felmerülő kártérítési igényét a Ptk. 349. §-a szerint a törvényi feltételek fennállása esetén is csak a II. rendű alperes munkáltatójával szemben érvényesíthetné, mert az esetleges kárért a II. rendű alperes saját személyében nem felelős.

Tekintettel arra, hogy a felperes kereseti kérelme a jogalap körében nem volt megalapozott, a jogkövetkezmények alkalmazására sem kerülhetett sor.

Mindezek alapján a Fővárosi Ítéltábla az I. rendű alperes tekintetében az eljárás megszüntetése mellett a Pp. 251. § (1) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét hatályon kívül helyezte, egyebekben pedig a Pp. 253. § (2) bekezdése, valamint a Pp. 254. § (3) bekezdése szerint azt - annak helyes indokaira utalással - helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült perköltségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendeletben foglaltakra.

Budapest, 2012. január 3.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő